

Jaarverslag Cross Comix 2022

- 1 Inleiding
- 2 Rotterdam Stripstad
- 3 Small Press Award
- 4 Cross Comix Festival
- 5 Cross Comix Huiskamer
- 6 Publieksbereik en marketing
- 7 Bedrijfsvoering en governance
- 8 Beleidsthema's
- 9 Financiën

1 Inleiding

Het tweede jaar van de structurele subsidie door de gemeente Rotterdam stond voor Cross Comix in het kader van investeren: we richtten een jaarlijks prijs op, versterkten de infrastructuur voor jonge makers op het festival en maakten een 'huiskamer' die we overall kunnen opbouwen om zichtbaar te zijn.

Het absolute hoogtepunt was iets anders, namelijk de lancering van het boek Rotterdam Stripstad, waaraan jaren gewerkt was en dat zowel artistiek als commercieel een succes werd.

Activiteiten

- **Rotterdam Stripstad.** Een meer dan tweehonderd pagina's dik boek legt vast welke rol de stad in de Nederlandse stripgeschiedenis heeft, met veel oud, maar ook nieuw werk dat speciaal voor het boek gemaakt werd. Zie verder hoofdstuk 2.
- **Small Press Award.** Samen met Stripedagen Haarlem organiseerde Cross Comix de eerste editie van een jaarlijkse prijs voor het beste in eigen beheer uitgebrachte beeldverhaal. Zie verder hoofdstuk 3.
- **Cross Comix festival.** Het jaarlijkse festival vond plaats in het laatste weekend van september op meerdere locaties in de Rotterdamse wijk Blijdorp, met onder meer een lezingenprogramma, een wandelroute en een smal press markt. Zie verder hoofdstuk 4.
- **Cross Comix Huiskamer.** Aanvankelijk bedacht als marketinginstrument voor het festival sloeg de huiskamer bij de eerste presentatie op Rotterdam Centraal zo aan dat hij ook op uitnodiging van de NS ook Den Haag Centraal aandeed en in 2023 op meer plekken te zien zal zijn. Zie verder hoofdstuk 5.

Organisatie

Cross Comix bracht in 2022 meer helderheid in de organisatiestructuur, met duidelijke eindverantwoordelijkheden voor de artistiek (Theo Seesing) en zakelijk (Christian Jongeneel) leider, en productionele ondersteuning (Jeff Poerstamper en Kim Jansen). Om het kernteam compleet te maken wordt begin 2023 een medewerker voor de communicatie geworven.

Bestuur

Aan het begin van het jaar bestond het bestuur uit Elle den Valk (interim voorzitter), Daniëlle de Kruijff (penningmeester) en José Greweldinger (secretaris). Ter versterking van het team werden meerdere gesprekken gevoerd, hetgeen uiteindelijk resulteerde in één nieuw bestuurslid, Liselotte de Haan. Omdat tegelijkertijd de discussie speelde om over te gaan van een bestuursmodel naar een raad-van-toezichtmodel werd de zoektocht even gestaakt. Het nieuwe model moet in het voorjaar van 2023 worden doorgevoerd. Daarbij

wordt ook de formele naam Stichting Centraal Plan Bureau Rotterdam omgezet naar de gebruikelijke benaming: Stichting Cross Comix.

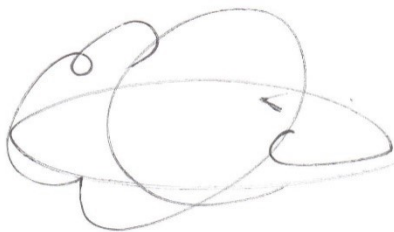
Het bestuur met ingang van 1 januari 2023

Naam	Datum aantreden	Periode loopt tot	Nevenfuncties
Ellen de Valk	1 juni 2021	1 juni 2025	Producent in de cultuursector
Danielle de Kruijff	13 juni 2016	13 juni 2024	Financieel specialist in de cultuursector
Liselotte de Haan	1 januari 2022	1 januari 2026	Adviseur bij Antea Groep

Governance

In het najaar van 2022 viel het besluit om over te gaan op een nieuw bestuursmodel. Daarvoor moeten niet alleen de statuten herzien worden, maar ook onder meer het directiereglement. De hiervoor benodigde besluiten zijn allemaal genomen, inclusief de werving van nieuwe leden voor de Raad van Toezicht. In het voorjaar van 2023 moet alles zijn beslag krijgen en Cross Comix geheel voldoen aan de code of cultural governance. Zie ook hoofdstuk 7.

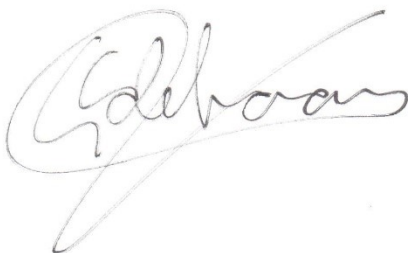
Ondertekening

Ellen de Valk

Danielle de Kruijff

Liselotte de Haan

2 Rotterdam Stripstad

Na een succesvolle crowdfunding in 2021, gevolgd door vertraging vanwege internationale papiertekorten verscheen in maart 2022 eindelijk het boek Rotterdam Stripstad. De eerste editie van 1500 exemplaren was snel uitverkocht, mede dankzij grote artikelen in NRC en AD. Uitgeverij Scratch nam het op zich een tweede druk te verzorgen. Begin 2023 werd het boek door het Stripschap uitgeroepen tot het beste drie informatieve stripboek van het voorgaande jaar. In 244 pagina's schetst het boek een historisch beeld, maar toont het ook een venster naar de toekomst. Het boek bevat vier delen:

1. Een historisch overzicht van Rotterdamse strips en stripmakers sinds 1921, toen Henk Backers stripstrook *Hoe raar een tulband vliegen kan* verscheen in het Rotterdamsch Nieuwsblad. Meer dan 140 namen passeren de revue.
2. Bijna 250 tekeningen van de stad Rotterdam, zoals die in de loop van decennia in strips zijn opwachting maakte: het station, de diergaarde, de bruggen, Katendrecht, het Witte Huis, het poortgebouw.
3. Vijftien interviews met Rotterdamse stripmakers: Sterric, Martin Lodewijk, Jan van Haasteren, Aimée de Jong, Wilbert Plijnaar, Andrea Kruis, Paul Teng, Rob Peters, Marcel Ruijters, Pieter M. Dorrenboom, Robert van der Kroft, Kenny Rubenis, Erik de Graaf, Valentijn Hamel, Hanco Kolk en Willem Ritstier
4. Vier speciaal voor het boek gemaakte beeldverhalen van Miel van de Pitte, Marloes de Vries, Sterric en Valentijn Hamel, met als bonus een aantal platen die de gemeente in het coronajaar liet maken door de stadstekenars.

3 Small Press Award

Onder makers van beeldverhalen bestaat een grote cultuur van producties in eigen beheer, die zij zelf online en via beurzen en festivals (zoals Cross Comix) verkopen aan liefhebbers. Vaak genoeg gaat het om kwalitatief hoogwaardige maar commercieel niet rendabele producties. Om deze cultuur te stimuleren en te waarderen, riepen Stripedagen Haarlem en Cross Comix in 2022 de Small Press Award in het leven, een jaarlijkse prijs voor het mooiste beeldverhaal dat in eigen beheer werd uitgebracht.

Bij de eerste editie in 2022 waren er al vijftig inzendingen, die werden beoordeeld door een jury bestaand uit Joost Swarte, Wasco en Borinka Beeke. Voor de winnaar was er 1.500 euro plus de mogelijkheid een expositie in te richten tijdens Cross Comix 2023. De nummers twee en drie ontvingen een geldbedrag van 500 euro.

De winnaar van de Small Press Award 2022: 'De fatale reis van de Nevertought' door Berend Vonk, Toon Hezemans en Roelant Meijer, met een blikje vis en verpakking van zeildoek

4 Cross Comix Festival

Wanneer een tot de laatste stoel gevulde zaal een verbijsterd 'ooh' laat horen wanneer Joris Mertens tijdens zijn masterclass laat zien hoe je met kleuraccenten sfeer brengt in een stadgezicht, kan je festival eigenlijk niet meer stuk. Cross Comix 2022 begon met een week lang live painting op Rotterdam Centraal en sloot af met twee volle festivaldagen in en rond Theater Walhalla.

We versterkten de infrastructuur voor jonge makers door niet alleen de workshops en een small press markt te organiseren, maar ook een printruilbeurs en een popup-zine-store voor makers die niet lijfelijk aanwezig konden zijn.

Voor het bredere publiek waren er onder meer lezingen, zeefdrukken, manga workshops, stadswandelingen, een manga-bibliotheek, een breed aanbod aan unieke werken om te bekijken en/of te kopen en een talkshow over de inspiratie van makers met een Indische achtergrond.

Gebrek aan middelen maakte dat het voornemen om voor het eerst sinds corona een volwaardig festival te organiseren, niet helemaal waargemaakt kon worden. Dat uitte zich in de bezoekcijfers. Het draagvlak onder jonge makers en studenten is versterkt, maar voor het overige publiek is een verbrede formule nodig die dit jaar helaas niet goed uit de verf kwam.

Programmering

Hoewel de beoogde internationale component uit budgettaire overwegingen grotendeels moest komen te vervallen, zijn we als organisatie tevreden over de kwaliteit van het programma. De kern, het show & tell programma bood een breed palet aan persoonlijke verhalen met totaal verschillende karakters, op de vrijdag meer gericht op het ambacht van stripmaker, met het oog op het studentenpubliek, op de zaterdag met een bredere inslag, variërend van covid-wandelingen tot een vader-zoon-reis naar Amerika.

In het programma zaten drie componenten die bedoeld waren om jonge makers de gelegenheid te geven hun werk voor het voetlicht te brengen. De SWAP!X op de vrijdagavond trok zo'n dertig makers, om prints uit te wisselen en onderling kennis te maken. In het groot cross comix atelier brachten 28 makers hun producties aan de man. Aanvullend was er een zine popup store, waarin makers uit heel Europa hun werk konden verkopen.

De talkshow met Indische maaltijd vooraf was een waardige afsluiter van het festival. Aanleiding was het pas verschenen boek *Indocomix*, over het opvallende hoge aantal stripmakers met een Indische of Indonesische achtergrond. Het gesprek ging over de invloed van achtergrond en identiteit op wat je maakt en hoe het ontvangen wordt.

Per rij van bovenaf: publiek op de vrijdag, het 'ooh' moment van Joris Mertens, presentatie Kees Ribbens (NIOD) over strips in oorlogstijd, mangaworkshop voor groot en klein, ontmoeting met makers in het cross comix atelier, talkshow in Verhalenhuis Belvédère. (alle foto's: Hans Tak)

5 Cross Comix Huiskamer

In de aanloop naar het festival creëerde Cross Comix een atelier in de hal van Rotterdam Centraal, in de vorm van een door Studio Maky ontworpen 'huiskamer' in stripstijl. Zeven dagen lang was iedere middag een artiest aan het werk. Een van hen, Joost Stokhof, resideerde bovendien een dag in het hoofdkwartier van het All Caps Festival. Een kleine variant van de huiskamer stond op Camera Japan, het festival dat tegelijkertijd plaatsvond aan de andere kant van de Rijnhavenbrug in Lantaren/Venster.

Op verzoek van NS Stations stond de huiskamer tijdens de Kinderboekenweek op Den Haag Centraal. In het voorjaar van 2023 gaat de huiskamer naar het Playgrounds festival in Eindhoven. Wat begon als een marketingimpuls is zo een zelfstandig festivalonderdeel geworden.

6 Publieksbereik en marketing

In totaal bereikte Cross Comix met boek en festival ruim 2.000 mensen, ruimschoot de beoogde 1.500 van het beleidsplan. Het festival, echter, behaalt nog lang niet de aantallen van voor de corona-epidemie. Daaraan zal de komende jaren nog hard gewerkt moeten worden.

Rotterdam Stripstad

Het boek Rotterdam Stripstad had een eerste oplage van 1.500 exemplaren, die binnen de kortste keren was uitverkocht. De verkoopcijfers van de tweede druk komen pas in de loop van 2023 beschikbaar. Omdat het leeuwendeel via boekhandels is verkocht, valt geen goede analyse te maken van de kopersgroepen.

Festival en huiskamer

Ten opzichte van 2021 daalde het aantal betalende bezoekers (studenten en anderen) van het festival licht van 371 naar 338. Een grotere teruggang zat in de spontane aanloop. We wijten dit vooral aan het weer. In 2021 scheen de zon in het Vroesepark en kwamen veel mensen even aanwaaien bij de gratis toegankelijke onderdelen, zoals het cross comix atelier. In 2022 moest dit vanwege de regen binnen schuilen, met als gevolg krapte. Het grootste verschil zat echter in de aanloop op Rotterdam Centraal: in 2021 hadden we een lege winkel in de passage, waar bezoekers zich lieten tellen. In 2022 moest een schatting gemaakt worden van het aantal mensen dat even halt hield.

	2021	2022
Verkochte kaarten: publiek	231	178
Verkochte kaarten: studenten	140	160
Gastentickets	107	83
Rotterdam Centraal	950	252
Totaal	1.428	673

Op de zaterdag verrichte R2 Research in samenwerking met Rotterdam Festivals kwalitatief onderzoek onder de bezoekers. De bezoekers, evenwichtig verdeeld over alle leeftijdscategorieën, gaven het festival een ruime voldoende: 7,1. Wel vonden bezoekers de programmering mager. Daarbij werd het ontbreken van een expositie meermaals genoemd, net als een gering festivalgevoel (muziek/verblijfsruimte). In die kritiek kunnen we ons vinden. Beide elementen stonden in het oorspronkelijke plan, maar konden helaas geen doorgang vinden, met name vanwege ruimtegebrek. In 2023 zal Cross Comix grotere (maar betaalbare) locaties nodig hebben.

Marketinginspanningen

Het gebruikte campagnebeeld

Sociale media vormden de belangrijkste marketingkanalen. Daarnaast distribueerden we op bescheiden schaal flyers. Ook de aanwezigheid op Rotterdam Centraal zorgde voor exposure, net als de connecties met GRAW en Camera Japan. Tot slot was er free publicity in de vorm van een artikel van een halve pagina in een door Droom & Daad via alle landelijke kranten verspreide kunstbijlage.

Via de eigen website en ticketverkoopssite Stager volgden we de effectiviteit van de communicatie: hoeveel mensen zijn er op site, waar komen ze vandaan, hoe vaak klikken ze op de ticketknop, hoe vaak leidt dat daadwerkelijk tot de aanschaf van een ticket? Gaandeweg pasten we de site een aantal keer aan om de effectiviteit te verhogen.

7 Bedrijfsvoering en governance

De bedrijfsvoering van Cross Comix is eenvoudig. Er is een kernteam van vier personen die de diverse projecten in wisselende samenstelling uitvoeren. Het maken van begrotingen, werven van gelden en handhaven van de bestedingsdiscipline is belegd bij de zakelijk leider. De artistiek leider bepaalt de content van de programma's. Alle medewerkers zijn zzp'ers met meerdere opdrachten, zodat er geen grote afhankelijkheidsrelatie bestaat. Alle werkzaamheden worden in onderling overleg ingepland, met dien verstande dat met name rond het festival een hoge ureninzet verlangd is.

Governance

Cross Comix volgt zoveel mogelijk de Governance Code Cultuur, binnen de beperkingen die een kleine organisatie met zich meebrengt. Er bestaat een directiestatuut waarin de belangrijkste zaken zijn vastgelegd. De toepassing van de code is onderstaand per principe samengevat.

1. Cross Comix heeft als statutaire doelstelling het bevorderen van de aandacht voor het beeldverhaal in al zijn facetten. Deze doelstelling wordt bereikt door het organiseren van evenementen die culturele waarde creëren door enerzijds intrinsieke kunstzinnige kwaliteiten te benadrukken en anderzijds thema's te kiezen die aansluiten bij urgente maatschappelijke actualiteiten.
2. Cross Comix is een relatief kleine organisatie zonder personeel in vaste dienst. Dit leidt tot een relatief losse structuur waarin het verankeren van de code niet zeer strikt kan zijn, omdat alle betrokkenen slechts een deel van hun tijd bij de stichting betrokken zijn. Dit geldt voor de stichtingsbestuurders, de directie en het programmateam. Borgen dat de code wordt nageleefd is primair belegd bij de directie, die het stichtingsbestuur tenminste jaarlijks informeert over eventuele afwijkingen van de code. Leden van het bestuur ontvangen geen vergoeding en melden mogelijk relevante nevenfuncties vooraf.
3. Cross Comix is in transitie van een hands-on bestuur naar een raad van toezicht, waardoor de rollen van toezicht houden en uitvoeren (en daarmee de verschillende belangen) strikter worden gescheiden
4. De basis van de organisatiestructuur en de financiële inrichting zijn vastgelegd in een directiestatuut dat door het bestuur is vastgesteld en periodiek wordt geëvalueerd. Daarin is ook een heldere scheiding van taken tussen bestuur en directie vastgelegd, alsmede de financiële verantwoordelijkheden.
5. De directie is met ingang van 1 mei 2022 bij Rotown Magic een parttime functie van twee dagen in de week, verdeeld over een zakelijk en artistiek leider. Met inachtneming van het door het bestuur vastgestelde meerjarenbeleidsplan heeft de directie ruimte om programma's en evenementen naar eigen inzicht in te richten en ook externe contacten namens de organisatie te onderhouden.
6. De risico's waaraan Cross Comix is blootgesteld zijn beperkt. Er is geen personeel in dienst en er zijn geen langjarige verplichtingen. Dit maakt de risicobeheersing voor de directie eenvoudig. Ook de financiële risico's zijn beperkt, aangezien een groot deel van de inkomsten bestaat uit subsidies en toezeggingen van fondsen, die zeker gesteld zijn voordat de risicodragende activiteit wordt uitgevoerd. Cross Comix onderschrijft de Code Culturele Diversiteit en de Fair Practice Code.
7. De transitie (zie punt 3) zal gepaard gaan met personele wisselingen in de nieuw te vormen raad van toezicht om te voorkomen dat ingeroeste patronen een professionele invulling van het toezichthouderschap in de weg staan.

8. Cross Comix ziet vijf leden als de ideale omvang voor het bestuur. De organisatie heeft niet de omvang of het imago dat leidt tot een groot aanbod aan potentiële bestuurders. Uiteraard wordt gestreefd naar een spreiding van expertises en achtergronden, maar potentiële bestuurders worden in eerste instantie geworven in het eigen netwerk. Er is geen sprake van een vergoeding.

Belanghebbenden

Bestuur en directie hebben als uitvloeisel van de code een lijst opgesteld met interne en externe belanghebbenden. De wijze van overleg met de belanghebbenden verschilt. Contact vindt uitsluitend plaats wanneer daar aanleiding toe is, niet omdat het door een tijdschema wordt voorgeschreven.

Als interne belanghebbenden gelden:

- Het projectteam. De directie heeft zo vaak als nodig contact over uitvoerende aangelegenheden.
- De boekhouder. De directie overlegt tenminste ieder kwartaal over de actuele stand van financiële zaken.

Als externe belanghebbenden gelden:

- De gemeente Rotterdam. Als belangrijkste subsidiënt heeft de gemeente als belang dat Cross Comix zich conformeert aan de governance richtlijnen en de programma's levert zoals die in het jaarplan zijn afgesproken. Er is geen periodiek overleg, maar wel contact zodra één van de partijen daartoe een noodzaak ziet.
- Andere fondsen, in het bijzonder het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie en het Pictoright Fonds. Hun belang is inhoudelijk. Contact bestaat alleen rond de aanvraag van een projectsubsidie en de verantwoording daarvan.
- Educatieve instellingen wier studenten een dag van het festival als onderdeel van hun opleiding bezoeken. Hun belang is de kwaliteit van het geboden programma. Jaarlijks is er vooraf en achteraf contact over het geboden.
- Collega-instellingen in de stad en in het land, in het bijzonder Stripdagen Haarlem en All Caps. Bij coproducties bestaat intensief contact, daarbuiten lossier. Cross Comix neemt deel aan het directeurenoverleg van Rotterdamse cultuurplaninstellingen.
- Commerciële partijen zoals Uitgeverij Scratch en de Nederlandse Spoorwegen. Hiermee bestaat operationeel soms intensief contact. Daarnaast worden informele contacten onderhouden om mogelijke samenwerkingen te onderzoeken.

8 Beleidsthema's

Veel culturele instellingen staan in de nasleep van de coronacrisis nog altijd in de overlevingsstand. Cross Comix heeft zich hier doorheen geslagen en ook progressie gemaakt op de beleidsthema's, maar niet op de gewenste schaal.

Inclusiviteit

De wereld van het beeldverhaal is nogal wit, zelfs onder de jonge generatie, zoals blijkt uit de samenstelling van de nieuwe generatie makers die op kunstacademies het vak volgen en om die reden naar het festival kwamen. De uit Japan afkomstige manga die ook in Europa aanslaat biedt de meeste mogelijkheden om te diversifiëren, zowel inhoudelijk als qua publieksbereik.

Innovatie

Cross Comix is voortdurend alert op nieuwe (samenwerkings)mogelijkheden om het beeldverhaal, conform haar missie, in een breder perspectief te plaatsen. In 2022 leidde dat bijvoorbeeld tot de instelling van de Small Press Award. In 2021 kwam een bijzondere productie tot stand in samenwerking met het Rotterdams Philharmonisch en IFFR.

Interconnectiviteit

Bovengenoemde twee innovaties zijn tegelijkertijd voorbeelden van hoe Cross Comix verbanden zoekt met andere instellingen. De organisatie kijkt ook over de grenzen van de culturele sector heen, getuige bijvoorbeeld de samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen.

Fair Pay

Cross Comix hanteert voor alle medewerkers een uurtarief van 40 euro. Voor de honoraria van artiesten hanteert Cross Comix bij voorkeur het tarief dat zij zelf opvoeren, om zo min mogelijk tarieven op te leggen aan derden.

9 Financiën

Cross Comix begon het jaar met de zekerheid van cultuurplansubsidie. Het festival was minder succesvol dan gehoopt in de werving van additionele fondsen dan gehoopt, maar het commerciële succes van het boek maakte dat de organisatie 2022 met een mooi positief resultaat kon afsluiten. Dat is met name belangrijk om toekomstige problemen met de liquiditeit op te vangen: alle kosten voor het festival zijn al gemaakt, voordat een substantieel deel van de toegezegde fondsen zich liquide materialiseert.

Balans

Activa	Per 31-12-2022	Per 31-12-2021
Vorderingen		
* Debiteuren	426	
* Te ontvangen bedragen		
- Cultuurplan 2021-2024	13.880	13.580
- Pictoright Fonds	10.000	6.000
- Stimuleringsfonds CI		7.000
Liquide middelen	19.386	15.765
Totaal bezittingen	43.691	42.345
Passiva		
Algemene reserve op 1-1	5.341	411
Resultaat lopend boekjaar	31.145	4.929
Mutaties bestemmingsreserves		
Algemene reserve per 31-12	36.486	5.341
Kortlopende schulden		
* Crediteuren	6.049	4.323
* Af te dragen btw	683	847
* Overige schulden		
- Overbruggingslening		9.044
- Onder handen werk boek		790
- Overlopende passiva	472	22.000
Totaal bezittingen	43.691	42.345

Toelichting op de balans

De balans van Cross Comix is gezond, met dank aan het verkoopsucces van Rotterdam Stripstad. In 2020 en 2021 was nog een overbruggingskrediet nodig om de organisatie liquide te houden, wanneer na een project alle kosten waren gemaakt, maar de fondsen nog moesten uitbetalen. De algemene reserve bedraagt nu circa een kwart van de jaarbegroting, genoeg om verder vooruit te kunnen kijken dan het eerstvolgende project.

Winst- en verliesrekening

	Begroot	Realisatie 2022	Realisatie 2021
A Eigen Inkomsten (subtotaal)	38.000	73.667	17.966
A.1 Publieksinkomsten	9.000	36.167	5.966
A.5 Overige bijdragen	29.000	37.500	12.000
B. Subsidies (subtotaal)	73.000		
B.3 Cultuurplan Rotterdam	67.900	69.400	67.900
B.5 Overige subsidies uit publieke middelen	24.000	0	60.000
Som der baten	129.900	143.067	145.866
C. Beheerslasten (subtotaal)	18.900	11.416	
* Directie	10.000	10.000	16.000
* Boekhouding, accountant, kantoorkosten	8.900	1.416	2.672
D. Activiteitenlasten (subtotaal)	111.000	100.505	122.264
D.1 Activiteitenlasten personeel			
* Kernteam	32.000	16.350	53.634
* Productionele versterking	8.000	22.832	7.070
D.2 Activiteitenlasten materieel			
* Organisatiekosten	4.000	5.578	6.085
* Programmering	17.000	17.691	28.410
* Productie en materiaalkosten	35.000	29.465	10.764
* Marketing	15.000	8.589	16.300
Som der lasten	129.900	111.921	140.936
Saldo	0	31.145	4.929

Toelichting op winst- en verliesrekening

Cross Comix sluit het jaar af met een aanzienlijk positief saldo. Dit is geheel toe te schrijven aan het succes van het boek. Het festival draaide negatief, omdat zowel de recette als de fondsenwerving tegenviel. Dit hangt uiteraard met elkaar samen: tegenvallende fondsen betekende snijden in de programmering, die daardoor minder aantrekkelijk werd dan beoogd.

- De publieksinkomsten zijn twee keer zo groot als de begroting aangaf, omdat de boekverkoop vooraf niet begroot was: de kosten werden gedekt uit de crowdfunding in 2021 en fondsen. De begrote 9.000 betrof het festival. Dit werd niet gehaald.
- De overige bijdragen zijn fondsen, met name voor het boek. Het festival haalde het target niet.
- Inkomsten uit het cultuurplan vielen iets hoger uit de verwacht door een correctie van gemeentezijde.

- De belangrijkste financiële tegenvaller voor het festival betrof de niet toekenning van een subsidie door het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie, dat wel positief oordeelde maar door een budgetplafond niet toekende.
- De beheerslasten zijn conform begroting. De onderbesteding op boekhouding etc komt omdat hier ook een post onvoorzien ter grootte van 5% van de begroting is opgenomen. Deze is niet ingezet vanwege zich manifesterende tegenvallers bij het festival.
- Personeelskosten zijn conform begroting. Door personele wisselingen is er geschoven tussen kernteam en versterking.
- De materiële kosten zijn lager dan begroot. Daarbij moet bovendien bedacht worden dat in het resultaat ook kosten voor het boek zitten. De uitgaven voor het festival zijn substantieel lager uitgevallen. Omdat de verkoop van het boek parallel liep met de voorbereidingen van het festival kon niet toen al besloten een deel van de opbrengst van het boek in het festival te steken.